

A. PEDAGOGIA SOCIAL

Professor : P. Fermoso Estébanez

Departament : Pedagogia Sistemàtica i Social

A.- OBJECTIUS

- Fonamentació científica d'aquesta disciplina pedagògica
- Informació sobre la seva història i continguts
- Informació sobre les institucions espanyoles i catalanes d'Acció Social
- Delimitació del treball pedagògic en el marc de l'Acció Social

B.- TEMARI

1.- PART EPISTEMOLÒGICA :

- 1.1.- Concepte i objecte
- 1.2.- Història de la Pedagogia Social

2.- PART DE FONAMENTACIÓ CIENTÍFICA :

- 2.1.- L'educació no formal
- 2.2.- L'educació social i la conducta dissocialitzada
- 2.3.- Fonamentació de l'educació social
- 2.4.- Socialització
- 2.5.- Agents socialitzadors
- 2.6.- Aprenentatge social
- 2.7.- Aprenentatge social de les habilitats socials

3.- PART DE FONAMENTACIÓ PROFESSIONAL :

- 3.1.- Àmbits de professionalització : família, infància i joventut

C.- METODOLOGIA

- Classes impartides pel professor
- Lectura i estudi de recursos materials impressos

D.- AVALUACIÓ

S'avaluaran :

- el Manual
- les lectures obligatòries

E.- BIBLIOGRAFIA

1.- MANUAL :

FERMOSO, P. (1994) : *Pedagogia Social. Su fundamentación científica*, Herder, Barcelona

2.- LECTURES OBLIGATÒRIES :

LÓPEZ HERRERÍAS, J.A. (1996) : *El educador social : líneas de formación y de educación. Actas del X Seminario Interuniversitario de Pedagogia Social*, G. Mirecki, Madrid

PANTOJA, L. (Ed.) (1998) : *Nuevos espacios de la Educación Social*, Universidad de Deusto, Bilbao. Son las Actas del XII Seminario Interuniversitario de Pedagogía Social

SÁNCHEZ, A.-GARCÍA, J. (1998) : *Políticas Sociales y Educación Social. Actas del XIII Seminario Interuniversitario de Pedagogía Social*, Universidad de Granada
PRIMER CONGRÉS ESTATAL D' L' EDUCADOR SOCIAL, Feapes, Murcia, 1995

3.- REVISTES ACONSELLADES :

Cuadernos de Acción Social, editada en Madrid

Documentación Social, editada por Cáritas Española

Educació Social, editada per la Fundació Pere Tarrés, Barcelona

RTS(Revista del Treball Social), editada pel Col.legi de Treballadors Socials de Catalunya

Revista de Pedagogía Social, editada interuniversitariamente. Responsable: Universidad de Murcia

4.- BIBLIOGRAFIA BÀSICA :

ARMENGOL, C. (1993) : *L'educador social i la seva formació*, Claret, Barcelona

AA.VV. (1989) : *El bienestar social en España*, INTRESS, Barcelona

AA.VV. (1991) : *La educación no formal, una prioridad de futuro*, Santillana, Madrid

BANDURA, A. (1984) : *Teoría del aprendizaje social*, Espasa-Calpe, Madrid

CABALLO, V.E.(1987) : *Teoría, evaluación y entrenamiento de las habilidades sociales*, Promolibro, Valencia

CASADO, D. (1987) : *Introducción a los servicios sociales*, , Acebo, Madrid

COOMBS, P.H. (1985) : *La crisis mundial de la educación. Perspectivas actuales*, Santillana, Madrid

COSTA,M.-LÓPEZ,E. (1991) : *Manual para el educador social*, Ministerio de Asuntos Sociales, Madrid

EVANS, D.R. (1981) : *La planification de l'éducation no formelle*, UNESCO, París

- FERMOSO, P. (Ed.) (1992) : *La educación intercultural : la Europa sin fronteras*, Narcea, Madrid
- FERNÁNDEZ, E. (1990) : *El nuevo marco socioindustrial del s. XXI*, Narcea, Madrid
- GEISSLER, K. A.- HEGE, M. (1997) : *Acción socioeducativa*, Narcea, Madrid
- GONZÁLEZ-SIMANCAS, J.L.-POLAINO-LLORENTE, A. (1990) : *Pedagogía Hospitalaria*, Narcea, Madrid
- GRAPPIN, J.P. (1990) : *Claves para la formación en la empresa*, CEAC, Barcelona
- MEDINA, O. (1997) : *Modelos de educación de personas adultas*, Roure, Barcelona
- MERINO, V. (1997) : *Programas de animación sociocultural*, Narcea, Madrid
- MÚGICA, L.F. (1986) : *En torno al origen de la Pedagogía Social*, Cometa, Zaragoza
- MUÑOZ SEDANO, A. (1994) : *El educador social : profesión y formación universitaria*, Editorial Popular, Madrid
- (1997) : *Educación intercultural. Teoría y práctica*, Escuela Española, Madrid
- MUSITU, G. y otros (1988) : *Familia y educación*, Labor, Barcelona
- NÚÑEZ, V. (1990) : *Modelos de la educación social en la época contemporánea*, PPU, Barcelona
- OCDE-CERI (1989) : *Inserción de los jóvenes en una sociedad en cambio*, Narcea, Madrid
- ORTE, C.-MARCH, M.X. (1996) : *Pedagogía de la inadaptación social*, Nau llibres, Valencia
- PARCERISA, A. (1998) : *Didáctica en la educación social*, Graó, Barcelona
- PÉREZ-CAMPANERO, M.P. (1991) : *Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa*, Narcea, Madrid
- PÉREZ-SERRANO, G. (1993) : *Elaboración de proyectos sociales. Casos prácticos*, Narcea, Madrid
- (1997) : *Cómo educar para la democracia*, Editorial Popular, Madrid
- PETRUS, A. (Ed.) (1997) : *Pedagogía Social*, Ariel, Barcelona
- PLA D'ACTUACIÓ SOCIAL (III), Departament de Benestar Social, Barcelona, 1998
- QUINTANA, J. M. (1991) : *Pedagogía comunitaria. Perspectivas mundiales de educación de adultos*, Narcea, Madrid
- REZSCHAZY, R. (1988) : *El desarrollo comunitario*, Narcea, Madrid
- SÁEZ, J. (1987) : *El objeto de la Pedagogía Social*, ICE. Universidad de Murcia
- TRABAJO SOCIAL, Escuela Universitaria de Trabajo Social, URLL, Barcelona, 1989
- TRILLA, J. (1985) : *La educación fuera de la escuela*, Planeta, Barcelona
- (1986) : *La educación informal*, PPU, Barcelona
- (1993) : *Otras educaciones. ASC, formación de adultos y ciudad educativa*, Anthropos, Barcelona
- ÚCAR, X. (1992) : *La animación sociocultural*, CEAC, Barcelona

B.

C.

D. PEDAGOGIA SOCIAL

Professor : P. Fermoso Estébanez

Departament : Pedagogia Sistemàtica i Social

A.- OBJECTIUS

- Fonamentació científica d'aquesta disciplina pedagògica
- Informació sobre la seva història i continguts
- Informació sobre les institucions espanyoles i catalanes d'Acció Social
- Delimitació del treball pedagògic en el marc de l'Acció Social

B.- TEMARI

1.- PART EPISTEMOLÒGICA :

- 1.1.- Concepte i objecte
- 1.2.- Història de la Pedagogia Social
- 1.3.- Metodologia Heurística de la Pedagogia Social

2.- PART DE FONAMENTACIÓ CIENTÍFICA :

- 2.1.- L'educació no formal
- 2.2.- L'educació social i la conducta dissocialitzada
- 2.3.- Fonamentació de l'educació social
- 2.4.- Socialització
- 2.5.- Agents socialitzadors
- 2.6.- Aprenentatge social
- 2.7.- Aprenentatge social de les habilitats morals
- 2.8.- Aprenentatge social de les habilitats socials
- 2.9 – Aprenentatge social de les habilitats cívico-polítiques

3.- PART DE FONAMENTACIÓ PROFESSIONAL :

- 3.1.- L'Estat del benestar i l'Acció Social
- 3.2.- Lleis d'Acció Social/Serveis Socials de les 17 CC.AA.
- 3.3.- Llei de Serveis Socials de Catalunya
- 3.4.- Àmbits de professionalització : família, infància i joventut
- 3.5.- Àmbits de professionalització : animació sociocultural
- 3.6.- Àmbits de professionalització : educació d'adults
- 3.7.- Àmbits de professionalització : formació a l'empresa

- 3.8.- Àmbits de professionalització : educació especialitzada
- 3.9.- Àmbits de professionalització . els pobres i exclusos
- 3.10.- Àmbits de professionalització : formació de voluntaris socials

C.- METODOLOGIA

- Classes impartides pel professor
- Persones convidades, que treballen en institucions catalanes d'Acció Social
- Lectura i estudi de recursos materials impressos
- Treballs dels alumnes sobre aplicació pràctica pedagògica en l'Acció Social

D.- AVALUACIÓ

S'avaluaran :

- totes les activitats realitzades en les hores lectives i classes pràctiques
- el Manual
- les lectures obligatòries
- els treballs en equip

E.- BIBLIOGRAFIA

1.- MANUAL :

FERMOSO, P. (1994) : *Pedagogia Social. Su fundamentación científica*, Herder, Barcelona

2.- LECTURES OBLIGATÒRIES :

LÓPEZ HERRERÍAS, J.A. (1996) : *El educador social : líneas de formación y de educación. Actas del X Seminario Interuniversitario de Pedagogia Social*, G. Mirecki, Madrid

EDUCACIÓ SOCIAL. Número monogràfic que conté les Actes del XI Seminari Interuniversitari de Pedagogia Social, UB,UAB,URLL

PANTOJA, L. (Ed.) (1998) : *Nuevos espacios de la Educación Social*, Universidad de Deusto, Bilbao. Son les Actes del XII Seminari Interuniversitari de Pedagogia Social

SÁNCHEZ, A.-GARCÍA, J. (1998) : *Políticas Sociales y Educación Social. Actas del XIII Seminario Interuniversitario de Pedagogia Social*, Universidad de Granada

PRIMER CONGRÉS ESTATAL D'EL EDUCADOR SOCIAL, Feapes, Murcia, 1995

3.- REVISTES ACONSELLADES :

Cuadernos de Acción Social, editada en Madrid
Documentación Social, editada por Cáritas Española
Educació Social, editada per la Fundació Pere Tarrés, Barcelona
RTS(Revista del Treball Social), editada pel Col·legi de Treballadors Socials de Catalunya
Revista de Pedagogía Social, editada interuniversitariamente. Responsable:
Universidad de Murcia

4.- BIBLIOGRAFIA BÀSICA :

- ARMENGOL, C. (1993) : *L'educador social i la seva formació*, Claret, Barcelona
AA.VV. (1989) : *El bienestar social en España*, INTRESS, Barcelona
AA.VV. (1991) : *La educación no formal, una prioridad de futuro*, Santillana, Madrid
- BANDURA, A. (1984) : *Teoría del aprendizaje social*, Espasa-Calpe, Madrid
- CABALLO, V.E.(1987) : *Teoría, evaluación y entrenamiento de las habilidades sociales*, Promolibro, Valencia
CASADO, D. (1987) : *Introducción a los servicios sociales*, , Acebo, Madrid
COOMBS, P.H. (1985) : *La crisis mundial de la educación. Perspectivas actuales*, Santillana, Madrid
COSTA,M.-LÓPEZ,E. (1991) : *Manual para el educador social*, Ministerio de Asuntos Sociales, Madrid
- EVANS, D.R. (1981) : *La planification de l'éducation no formelle*, UNESCO, París
- FERMOSO, P. (Ed.) (1992) : *La educación intercultural : la Europa sin fronteras*, Narcea, Madrid
FERNÁNDEZ, E. (1990) : *El nuevo marco socioindustrial del s. XXI*, Narcea, Madrid
- GEISSLER, K. A.- HEGE, M. (1997) : *Acción socioeducativa*, Narcea, Madrid
GONZÁLEZ-SIMANCAS, J.L.-POLAINO-LLORENTE, A. (1990) : *Pedagogía Hospitalaria*, Narcea, Madrid
GRAPPIN, J.P. (1990) : *Claves para la formación en la empresa*, CEAC, Barcelona
- MEDINA, O. (1997) : *Modelos de educación de personas adultas*, Roure, Barcelona
MERINO, V. (1997) : *Programas de animación sociocultural*, Narcea, Madrid
MÚGICA, L.F. (1986) : *En torno al origen de la Pedagogía Social*, Cometa, Zaragoza
MUÑOZ SEDANO, A. (1994) : *El educador social : profesión y formación universitaria*, Editorial Popular, Madrid
----- (1997) : *Educación intercultural. Teoría y práctica*, Escuela Española, Madrid
MUSITU, G. y otros (1988) : *Familia y educación*, Labor, Barcelona
- NÚÑEZ, V.)(1990) : *Modelos de la educación social en la época contemporánea*, PPU, Barcelona

OCDE-CERI (1989) : *Inserción de los jóvenes en una sociedad en cambio*, Narcea, Madrid
ORTE,C.-MARCH,M.X. (1996) : *Pedagogía de la inadaptación social*, Nau llibres, Valencia

PARCERISA, A. (1998) : *Didáctica en la educación social*, Graó, Barcelona

PÉREZ-CAMPANERO, M.P. (1991) : *Cómo detectar las necesidades de intervención socioeducativa*, Narcea, Madrid

PÉREZ-SERRANO, G. (1993) : *Elaboración de proyectos sociales. Casos prácticos*, Narcea, Madrid

----- (1997) : *Cómo educar para la democracia*, Editorial Popular, Madrid

PETRUS, A. (Ed.) (1997) : *Pedagogía Social*, Ariel, Barcelona

PLA D'ACTUACIÓ SOCIAL (III), Departament de Benestar Social, Barcelona, 1998

QUINTANA, J. M. (1991) : *Pedagogía comunitaria. Perspectivas mundiales de educación de adultos*, Narcea, Madrid

REZSCHAZY, R. (1988) : *El desarrollo comunitario*, Narcea, Madrid

SÁEZ, J. (1987) : *El objeto de la Pedagogía Social*, ICE. Universidad de Murcia

TRABAJO SOCIAL, Escuela Universitaria de Trabajo Social, URLL, Barcelona, 1989

TRILLA, J. (1985) : *La educación fuera de la escuela*, Planeta, Barcelona

----- (1986) : *La educación informal*, PPU, barcelona

----- (1993) : *Otras educaciones. ASC, formación de adultos y ciudad educativa*, Anthropos, Barcelona

ÚCAR,X. (1992) : *La animación sociocultural*, CEAC, Barcelona